

KSUC-O-088

ภราดรภาพ : เก้าอี้ที่โลกกลม

พระมหาโยธิน โยธิโก (ปัตตชาลี)

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Corresponding author: yothin.pad@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

หลักภราดรภาพ เป็นหลักแห่งความเป็นพี่เป็นน้องกัน เน้นความเท่าเทียมกันและการปฏิบัติต่อกันดุจพี่น้อง ไม่เน้นชาติพันธุ์วรรณะ เป็นหลักคิดทางปรัชญาสำคัญของฝรั่งเศสที่เกิดจากความต้องการให้ทุกคนมีความรักใคร่กลมเกลียวกันฉันท์พี่น้อง หลักภราดรภาพในสังคมตะวันตกไม่มีพื้นฐานทางความเชื่อและมีเป้าหมายลอย ซึ่งจะแตกต่างจากพระพุทธศาสนาที่มีฐานคิดเชิงกระบวนการและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งเกิดขึ้นจากการตรัสรู้ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นหลักสิทธิมนุษยชนที่ยอมรับว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะได้ศึกษาและปฏิบัติธรรมอย่างเสมอกัน ให้โอกาสมนุษย์ที่เกิดมามีอิสรภาพและเสมอภาคกันในเกียรติยศ ศักดิ์ศรี มีเหตุผล และมีโนธรรม เพื่อให้เข้าใจในศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ในการอยู่ร่วมกันตามหลักทศ 6 พรหมวิหารธรรม 4 และสาราณียธรรม 6 หลักภราดรภาพเป็นหลักที่คู่กับความเสมอภาคและความเสรีภาพ เพราะถือเอาสิ่งที่ดึงมาจากเสรีภาพทางความคิด การศึกษา และศาสนา หลักความเสมอภาคเป็นเครื่องมือในการจัดการให้มนุษย์ได้ประโยชน์สูงสุดจากการอยู่ร่วมกันในบรรยากาศที่ไม่เลือกปฏิบัติ โดยตระหนักว่าสังคมอาจไม่ได้รับประโยชน์สูงสุด หากบังคับให้คนในสังคมต้องได้รับเหมือนกันและเท่ากันทุกประการ หลักความยุติธรรมเป็นความชอบธรรมซึ่งเป็นสิทธิที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างมีเกียรติซึ่งเป็นสิทธิทางธรรมชาติอย่างหนึ่ง การไม่ถือกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล แต่เน้นความกินดีอยู่ดีร่วมกัน การไม่มีความเห็นแก่ตัว ไม่ถือผลประโยชน์เป็นใหญ่ ปราศจากอคติ ไม่มีความโน้มเอียงไปทางหนึ่งทางใดอย่างสุดโต่ง หลักความเป็นพี่น้องกันและการกระทำที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำในสิ่งที่ดี ๆ แก่กันและกันทั้งทางกาย วาจา และใจ มุ่งความปรองดองสามัคคี มีความรักใคร่เอ็นดูกัน หลักภราดรภาพมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือที่สร้างความเห็นใจกันในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ด้วยกัน เพื่อสร้างมิตรภาพไว้พรมแดนในการช่วยเหลือกันและปฏิบัติต่อกันเหมือนความเป็นญาติพี่น้องกัน

คำสำคัญ: ภราดรภาพ